

INFORMACE

o nehodovosti na pozemních komunikacích České republiky v období

leden až říjen 2005

Policie ČR za 10 měsíců letošního roku šetřila celkem 162 594 nehod, při kterých bylo 917 osob usmrceno, 3 755 osob těžce zraněno a 23 731 osob zraněno lehce. Odhadnutá hmotná škoda dopravní policií na místě nehody je ve výši 7 991,96 mil. Kč. Porovnání hodnot základních ukazatelů se stejným obdobím roku 2004 je následující:

Pokles zaznamenáváme ve všech kategoriích:

❖ počet usmrcených	o	83 osob,	tj.	o	8,3%
❖ počet těžce zraněných	o	345 osob,	tj.	o	8,41%
❖ počet lehce zraněných	o	1 248 osob,	tj.	o	5,0%
❖ počet nehod	o	207 nehod,	tj.	o	0,13%
❖ odhad hmotné škody	o	40,5 mil. Kč,	tj.	o	0,51%

Letošní vývoj základních ukazatelů nehod je příznivý ve všech sledovaných kategoriích a dále se zvýšil absolutní pokles počtu usmrcených osob (v období leden až září 2005 bylo o 63 usmrcených osob méně, ale v období leden až říjen je to již o 83 osob méně).

Počet usmrcených osob za deset měsíců roku 2005 je nejnižší od roku 1990. Nejvíce usmrcených bylo v roce 1994, kdy zahynulo 1 155 osob. Potřetí se za toto hodnocené období počet usmrcených dostal pod hranici 1 000 usmrcených osob (dále ještě v letech 1990 - 969 usmrcených a 1991 - 965 usmrcených).

Počet nehod za deset měsíců letošního roku je od roku 1990 jedenáctý nejvyšší, když nejvíce nehod bylo v roce 1999 (180 988 nehod) a nejméně v roce 1990 (76 918 nehod).

Počet těžce zraněných osob je od roku 1990 nejnižší; nejvíce těžce zraněných bylo v roce 1997 (5 697 osob). Teprve podruhé od roku 1990 je počet těžce zraněných v tomto statistickém období pod hranicí 4 000 osob (poprvé v roce 1990, kdy bylo těžce zraněno 3 875 osob).

Počet lehce zraněných osob v hodnoceném období roku 2005 je 6. nejnižší; nejvíce lehce zraněných bylo v roce 1995 (26 376 osob) a naopak nejméně v roce 1991 - „jen“ 19 078 osob.

V následující tabulce je přehled o počtech nehod a počtech usmrcených osob podle sledovaných viníků, včetně podílu na celkovém počtu nehod, resp. počtu usmrcených osob.

PŘEHLED VINÍKŮ A ZAVINĚNÍ NEHOD

Viník, zavinění nehody období leden až říjen; 2005	Počet nehod	tj. %	Index rok 2004=100%	Počet usmrčených	tj. % z celkového počtu	Rozdíl usmrčených
ŘIDIČEM MOTOROVÉHO VOZIDLA	150163	92,4	100,6	825	90,0	-86
ŘIDIČEM NEMOTOROVÉHO VOZIDLA	2634	1,6	99,9	45	4,9	2
CHODCEM	1337	0,8	86,1	40	4,4	8
JINÝM ÚČASTNÍKEM	218	0,1	109,0	0	0,0	0
ZÁVADOU KOMUNIKACE	501	0,3	93,5	0	0,0	0
TECHNICKOU ZÁVADOU VOZIDLA	1190	0,7	108,9	1	0,1	0
LESNÍ, DOMÁCÍ ZVĚŘÍ	6073	3,7	88,1	0	0,0	0
JINÉ ZAVINĚNÍ	478	0,3	83,1	6	0,7	-7

Řidiči motorových vozidel zavinili přes 92% všech nehod. Oproti minulému roku stoupl jejich počet o 849 nehod (o 0,6%), ale **snížil se počet usmrčených při těchto nehodách o 86 osob (o 9,4%)**. Nárůst počtu nehod zaznamenáváme především v kategorii nehod zaviněných řidiči nákladních automobilů (o 630 nehod, tj. o 2,7%), motocyklů (o 216 nehod, tj. o 13%) a autobusů (o 183 nehod, tj. o 11,7%). Největší podíl na počtu usmrčených osob mají řidiči osobních automobilů - při jejich zavinění zemřelo 603 osob (o 87 méně, tj. o 12,6%), při nehodách zaviněných řidiči nákladních automobilů zemřelo 106 osob (o 22 méně, tj. o 17,2%). Největší relativní nárůst usmrčených osob evidujeme u řidičů malých motocyklů (o 100% více - o 5 osob více), u řidičů, kteří z místa nehody ujeli (o 50% více - o 9 osob) a u řidičů motocyklů (o 16,4% více - o 9 osob).

V další tabulce jsou uvedeny hlavní příčiny nehod řidičů motorových vozidel v období leden až říjen 2005.

HLAVNÍ PŘÍČINY NEHOD ŘIDIČŮ MOTOROVÝCH VOZIDEL

Hlavní příčina nehody období leden až říjen; 2005	Počet nehod	tj. %	Počet usmrčených	tj. %	Rozdíl usmrčených
NEPŘIMĚŘENÁ RYCHLOST	22947	15,3	388	47,0	14
NESPRÁVNÉ PŘEDJÍŽDĚNÍ	3648	2,4	55	6,7	-9
NEDÁNÍ PŘEDNOSTI	27360	18,2	120	14,6	-38
NESPRÁVNÝ ZPŮSOB JÍZDY	96181	64,1	262	31,8	-53

Nejčastější hlavní příčinou nehod zůstává stále nesprávný způsob jízdy, na který připadá přes 64% nehod, dalších více jak 18% nehod zavinili řidiči motorových vozidel z důvodu nedání přednosti v jízdě, mírně přes 15% připadá na nepřiměřenou rychlost jízdy a 2,4% tvoří nehody zaviněné z důvodu nesprávného předjíždění. Prvenství v počtu usmrčených osob však nadále patří nepřiměřené rychlosti jízdy - 388 osob, tj. 47% z následků nehod řidičů motorových vozidel.

Oproti stejnému období loňského roku je počet nehod nižší pouze v kategorii nepřiměřená rychlost jízdy - o 980 nehod (o 4,1%). U nesprávného způsobu jízdy zaznamenáváme zvýšení počtu nehod o 1,12% (o 1 064 nehod), u nedání přednosti v jízdě - o 718 nehod (tj. o 2,7%) a u nesprávného předjíždění o 1,3%.

Počet usmrcených je vyšší pouze v kategorii nepřiměřená rychlost jízdy - o 14 osob (tj. o 3,7%). Největší relativní snížení je u nedání přednosti v jízdě - o 24%, největší absolutní pokles je u nesprávného způsobu jízdy - o 53 osob (tj. o 16,8%).

Deset nejčtenějších a deset nejtragičtějších příčin nehod je uvedeno v následujících tabulkách.

Pořadí	Deset nejčtenějších příčin nehod řidičů motorových vozidel; období leden až říjen; 2005	Počet nehod
1.	řidič se plně nevěnoval řízení vozidla	27482
2.	nedodržení bezpečné vzdálenosti za vozidlem	25342
3.	nesprávné otáčení nebo couvání	18021
4.	nepřízpůsobení rychlosti stavu vozovky	12200
5.	nedání přednosti upravené dopravní značkou "DEJ PŘEDNOST V JÍZDĚ !"	9000
6.	nezvládnutí řízení vozidla	8474
7.	nepřízpůsobení rychlosti dopravně technickému stavu vozovky	5699
8.	vjetí do protisměru	5183
9.	vyhýbání bez dostatečného bočního odstupu	4573
10.	nedání přednosti při odbočování vlevo	3870

Z tabulky vyplývá, že nejčastější příčinou nehod zaviněných řidiči motorových vozidel je nevěnování potřebné pozornosti řízení vozidla (27 482 nehod) a nedodržení bezpečné vzdálenosti za vozidlem (25 342 nehod) atd. Znamená to také, že prakticky každá 3. nehoda byla zaviněna z výše uvedených dvou příčin.

V porovnání se stejným obdobím roku 2004 zavinili řidiči motorových vozidel více nehod z důvodu:

- ❖ řidič se plně nevěnoval řízení vozidla o 1 785 nehod
 - ❖ nesprávného otáčení nebo couvání o 847 nehod
 - ❖ omezení a ohrožení při přejíždění z pruhu do pruhu o 392 nehod
- atd.

Naproti tomu byl nižší počet nehod zaviněných z důvodu:

- ❖ nepřizpůsobení rychlosti stavu vozovky o 665 nehod
 - ❖ nedodržení bezpečné vzdálenosti za vozidlem o 484 nehod
 - ❖ jiný druh nesprávné jízdy o 411 nehod
- atd.

Nejtragičtější příčinou bylo nepřizpůsobení rychlosti dopravně technickému stavu vozovky (např. nezvládnutí průjezdu zatáčkou, křižovatkou atd.) - 158 usmrcených osob, z důvodu nevěnování potřebné pozornosti řízení vozidla zahynulo 100 osob, z důvodu nepřizpůsobení rychlosti stavu vozovky zahynulo 91 osob apod.

Pořadí	DESET nejtragičtějších příčin nehod řidičů motorových vozidel; období leden až říjen; 2005	Počet usmrčených osob
1.	nepřízpůsobení rychlosti dopravně technickému stavu vozovky	158
2.	řidič se plně nevěnoval řízení vozidla	100
3.	nepřízpůsobení rychlosti stavu vozovky	91
4.	vjetí do protisměru	84
5.	nepřízpůsobení rychlosti vlastnostem vozidla a nákladu	45
6.	kolize s protijedoucím vozidlem při předjíždění	38
7.	nezvládnutí řízení vozidla	37
8.	překročení předepsané rychlosti stanovené pravidly	32
9.	nedání přednosti upravené dopravní značkou "DEJ PŘEDNOST V JÍZDĚ !"	27
10.	nedání přednosti upravené dopravní značkou " STŮJ, DEJ PŘEDNOST V JÍZDĚ ! "	26

Počet usmrčených osob byl vyšší u nehod zaviněných z důvodu:

- ❖ nepřízpůsobení rychlosti stavu vozovky o 25 osob
 - ❖ nepřízpůsobení rychlosti dopravně technickému stavu vozovky o 11 osob
 - ❖ jiný druh nepřiměřené rychlosti o 10 osob
- atd.

Počet usmrčených osob byl nižší u nehod zaviněných z důvodu:

- ❖ nezvládnutí řízení vozidla o 22 osob
 - ❖ nedání přednosti upravené dopravní značkou "DEJ PŘEDNOST V JÍZDĚ !" o 22 osob
 - ❖ nepřízpůsobení rychlosti vlastnostem vozidla a nákladu o 15 osob
- atd.

Při nehodách zaviněných řidiči motorových vozidel z důvodu neumožnění nerušeného a bezpečného přejetí vozovky chodci („nedání přednosti chodci“) přecházejícímu po vyznačeném přechodu zahynulo v období leden až říjen letošního roku 16 chodců, 138 bylo zraněno těžce a 476 lehce. Proti loňskému roku je počet těchto nehod o 10 nižší (letos 619 nehod), počet usmrčených je vyšší o dvě osoby, počet zraněných je nižší a to u těžce zraněných o 6 osob a u lehce zraněných o 20 osob. Nejvíce těchto nehod se stalo v hlavním městě Praze - 177 a bylo při nich usmrceno 9 osob. Dva chodci byli usmrceni shodně ve Východočeském (56 nehod), v Jihomoravském (94 nehod) a v Severomoravském kraji (108 nehod) a jeden chodec v kraji Severočeském (68 nehod).

MÍSTA NEHOD

Místo nehody, období leden až říjen; 2005	Počet nehod	Počet usmrčených	Počet těžce zraněných	Počet lehce zraněných	Hmotná škoda v mil. Kč
V OBCI	119 049	338	1 966	14 063	4 867,14
Index rok 2004=100%	101,8	98,0	94,3	95,1	100,7
MIMO OBEC	43 545	579	1 789	9 668	3 124,82
Index rok 2004=100%	95,0	88,4	88,8	94,8	97,7
z toho DÁLNIČE	3 974	29	115	476	500,83
Index rok 2004=100%	92,9	72,5	135,3	96,2	96,9

V přiložené tabulce je uvedeno členění nehod podle místa, tj. zda k nehodě došlo v obci, mimo obec nebo na dálnici, včetně porovnání se stejným obdobím minulého roku, index -rok 2004=100%.

V obci je vyšší - počet nehod o 2 072 a odhad hmotných škod o 32,7 mil. Kč; počet usmrce-
ných je nižší o 7 osob, počet těžce zraněných je nižší o 120 osob a lehce
zraněných o 718 osob.

Mimo obec je nižší - počet nehod o 2 279, počet usmrčených o 76 osob, počet těžce zraně-
ných o 225 osob, počet lehce zraněných o 530 osob a odhad hmotných
škod o 73,3 mil. Kč.

Na dálnici je vyšší - počet těžce zraněných o 30 osob, nižší je počet nehod o 304, počet leh-
ce zraněných o 19 osob, odhad hmotných škod o 15,9 mil. Kč a počet usmr-
cených o 11 osob.

Ve sledovaném statistickém období se nejvíce nehod stalo na místních komunika-
cích, v pořadí četnosti následují vybrané komunikace velkých měst, silnice I. třídy atd.
Pouze na dálnicích, silnicích I. a II. třídy bylo méně nehod.

Nejvíce usmrčených evidujeme při nehodách na silnicích I. třídy, v pořadí četnos-
ti následují silnice II. a III. třídy apod. Počet usmrčených osob byl vyšší pouze u nehod
na silnicích III. třídy (o 1 usmrčenou osobu). Největší absolutní pokles zaznamenáváme u
nehod na silnicích I. třídy - o 33 osob.

V následující tabulce je uvedeno porovnání (se stejným obdobím předchozího ro-
ku) počtu nehod a počtu usmrčených osob v členění podle druhu komunikace.

Druh komunikace období leden až říjen; 2005	Počet nehod	Rozdíl nehod	Počet usmrčených	Rozdíl usmrce- ných
DÁLNIČE	3974	-304	29	-11
SILNICE I. TŘÍDY	28733	-1548	352	-33
SILNICE II. TŘÍDY	23419	-340	213	-20
SILNICE III. TŘÍDY	17637	27	159	1
KOMUNIKACE SLEDOVANÁ	30070	594	83	-13
KOMUNIKACE NESLEDOVANÁ	41418	956	62	-4
ÚČELOVÁ KOMUNIKACE	17343	408	19	-3

Pod vlivem alkoholu bylo zaviněno celkem 6 946 nehod (tj. 4,48% z celkového po-
čtu), při kterých bylo 49 osob usmrčeno a 3 042 zraněno. Oproti loňskému období je
počet nehod nižší o 37 (tj. o 0,53%), **počet usmrčených je nižší o 6 osob (tj. o 10,9%)**
a počet zraněných je nižší o 66 osob. Podíl počtu usmrčených osob při těchto nehodách
představuje 5,35% z celkového počtu silničních obětí.

Nejvíce usmrčených při těchto nehodách bylo na území Západočeského kraje - 10
osob, na území Severočeského a Východočeského kraje zahynulo při těchto nehodách
shodně 8 osob apod.

Podíl jednotlivých krajů, podle členění Policie ČR, na nehodovosti v ČR a porov-
nání s loňským obdobím je v následující tabulce.

NEHODY V KRAJÍCH

K r a j období leden až říjen; 2005	Počet nehod	Index	Počet usmrcených	Index	Rozdíl usmrcených
HLAVNÍ MĚSTO PRAHA	26878	108,0	53	132,5	13
STŘEDOČESKÝ	22104	101,7	155	96,3	-6
JIHOČESKÝ	11930	94,1	95	90,5	-10
ZÁPADOČESKÝ	14978	95,7	85	90,4	-9
SEVEROČESKÝ	18077	100,4	103	85,1	-18
VÝCHODOČESKÝ	17623	97,7	114	85,7	-19
JIHOMORAVSKÝ	25542	96,7	180	99,5	-1
SEVEROMORAVSKÝ	25462	100,3	132	80,0	-33

Nejvíce nehod v silničním provozu bylo policií zaregistrováno na území hlavního města Prahy (26 878) a nejméně pak na území Jihočeského kraje (11 930).

Nejvíce usmrcených bylo při nehodách na území Jihomoravského kraje - 180 usmrcených osob a nejméně pak na území hlavního města Prahy - 53 osob.

Ve čtyřech krajích zaznamenáváme nárůst počtu nehod (na území hlavního města Prahy, Středočeského, Severočeského a Severomoravského kraje) a největší absolutní nárůst počtu nehod byl na území hlavního města Prahy (o 1 992 nehod). Největší absolutní pokles počtu nehod byl na území Jihomoravského kraje (o 880 nehod). Počet usmrcených byl vyšší pouze na území hlavního města Prahy. Největší absolutní pokles byl na území Severomoravského a Východočeského kraje - o 33, resp. o 19 osob.

Ze statistiky nehod na pozemních komunikacích vyplývá, že pátky stále zůstávají dnem, kdy policie šetří nejvíce nehod, v pořadí četnosti následují letos pondělky, dále čtvrtky atd. Největší absolutní nárůst o 1 160 nehod je u pondělních nehod. Oproti roku 2004 bylo méně úterních, středečních, pátečních a nedělních nehod a největší absolutní pokles je u středečních nehod - o 1 222.

Den v týdnu období leden až říjen; 2005	Počet nehod	Rozdíl nehod	Počet usmrcených	Rozdíl usmr- cených
PONDĚLÍ	27122	1160	136	-16
ÚTERÝ	23251	-112	119	2
STŘEDA	24524	-1222	96	-25
ČTVRTEK	25562	217	96	-14
PÁTEK	28422	-320	152	6
SOBOTA	18784	228	160	-28
NEDĚLE	14929	-158	158	12

Nejvíce obětí na lidských životech měly **sobotní nehody, při kterých bylo již letos usmrceno 160 osob** a velmi vysoký počet usmrcených připadá i na nedělní nehody - 158 osob. V porovnání se stejným obdobím loňského roku byl počet usmrcených osob vyšší ve třech dnech týdne. Největší absolutní nárůst zaznamenáváme u nedělních a pátečních nehod - o 12, resp. 6 osob. Nevyšší absolutní snížení zaznamenáváme u sobotních nehod - o 28 osob a u středečních nehod - o 25 usmrcených osob.

V jedenácti dnech hodnoceného období přesáhl počet nehod hranici 800. Nejvíce nehod se stalo ve středu 16. února - 1 105 nehod, následuje úterý 22. února s 1 052 nehodami a pondělí 15. srpna s 993 nehodami. Nejhorším dnem v říjnu byl v tomto směru čtvrtek 27. října s 806 nehodami. Průměr za toto období představuje 535 nehod na jeden den. Znamená to, že každé 2 minuty a 42 vteřin šetří P ČR nehodu v silničním provozu. Nejmenší počet nehod, které se staly v jednom dni, připadá na neděli 9. ledna - 212 a na neděli 2. ledna - 213 nehod. Průměr odhadu hmotné škody při jedné nehodě má hodnotu 49 153,- Kč.

Nejtragičtějším dnem za deset měsíců se stala sobota 15. října, kdy na našich komunikacích zemřelo 12 osob. V další dva dny (úterý 5. července a neděle 14. srpna) zemřelo shodně po 11 osobách. Následují dva dny s 9 usmrčenými (24. a 26. července), dva dny s 8 usmrčenými (21. ledna a 19. března) a 16 dnů se sedmi usmrčenými osobami. Na jeden den tohoto období připadají 3 usmrcení účastníci silničního provozu (přesně 3,02). To znamená, že každých 7 hodin a 57 minut zemřel na našich silnicích člověk. Je to při každé 177. nehodě. Dále je každý den je v průměru zraněno přes 90 osob, tzn. každých 15 minut a 56 vteřin nebo při každé 6. nehodě.

Do konce října letošního roku evidujeme 21 dnů, při kterých nedošlo při nehodách v silničním provozu k usmrcení osoby. V lednu to byly dva dny (19. a 25.), v únoru čtyři (15., 20., 24. a 25.), v březnu tři dny (2., 24. a 29.), v dubnu dva dny (4. a 14.), v květnu čtyři dny (3., 11., 17. a 30.), v červenci dva dny (6. a 21.), v srpnu a v září po jednom dni (20. 8. a 8. 9.) a dva dny v říjnu (17. a 31.). Žádný den bez usmrcené osoby jsme nezaznamenali v červnu.

Zatím pouze v srpnu překročil v letošním roce měsíční počet nehod hranici 17000. V dalších třech měsících se ale této hranici velmi blíží (leden, květen a červen). V měsíci říjnu šetřila policie 16 578 nehod, tj. o 1 086 nehod méně, než v roce 2004.

Nejvíce usmrčených bylo zatím při říjnových nehodách, při kterých zahynulo 122 osob. Při červencových nehodách zahynulo 120 osob a při červnových 118 osob. Počet usmrčených byl, v porovnání s rokem 2004, vyšší jen v lednu a v červenci. Počty usmrčených osob v ostatních měsících jsou nižší, než ve stejných měsících loňského roku. Největší rozdíl byl v srpnu a v dubnu (zahynulo o 31, resp. o 27 osob méně. Počet usmrčených osob při říjnových nehodách je o 21 osobu nižší než v roce 2004.

Policie ČR za 10 měsíců letošního roku šetřila celkem 162 594 nehod, při kterých bylo 917 osob usmrceno , z toho bylo :

- 322** řidičů osobních automobilů
- 177** chodců
- 177** spolujezdců v osobním automobilu
- 87** řidičů motocyklů
- 82** cyklistů
- 32** řidičů nákladních automobilů
- 12** spolujezdců v nákladních automobilech
- 9** řidičů malého motocyklu

- 9 spolujezdců na motocyklu
- 5 řidičů mopedů
- 3 řidiči traktoru
- 1 vozka
- 1 spolujezdec na traktoru.

Z celkového počtu osob usmrčených při nehodách v silničním provozu bylo **34 dětí (o 13 dětí více než za stejné období roku 2004)**. Z toho bylo 9 chodců (o 2 děti více), 3 cyklisté (v loňském období žádný), 2 spolujezdci na motocyklu (v loňském období žádný) a 20 spolujezdců v osobních automobilech (o 6 spolujezdců více).

Největší pokles počtu nehod byl zaznamenán v kategorii :

- nehody mimo obec o 2 279 nehod,
 - na silnicích I. třídy o 1 548 nehod,
 - střední nehody o 1 222 nehod,
 - na mokřem povrchu vozovky o 985 nehod,
 - nepřiměřená rychlost o 980 nehod
- atd.

Největší nárůst počtu nehod byl zaznamenán v kategorii :

- nehody v obci o 2 072 nehod,
 - na suchém povrchu vozovky o 1 207 nehod,
 - pondělní nehody o 1 160 nehod,
 - nesprávný způsob jízdy o 1 064 nehod,
 - soukromé vozidlo, nevyužívané k výdělečné činnosti o 970 nehod
- atd.

Největší pokles počtu usmrčených osob byl zaznamenán v kategorii :

- srážka s jedoucím nekolejovým vozidlem o 91 osobu,
 - na suchém povrchu vozovky o 81 osobu,
 - zaviněných řidičem osobního automobilu o 87 osob,
 - mimo obec o 76 osob,
 - nesprávný způsob jízdy o 53 osob
- atd.

Největší nárůst počtu usmrčených osob byl zaznamenán v kategorii :

- srážka s pevnou překážkou o 25 osob,
- nedělní nehody o 24 osob,

- nepřiměřená rychlost o 14 osob,
 - zaviněno řidičem jednostopého motorového vozidla o 14 osob,
 - neznámý řidič o 9 osob
- atd.

V Praze dne 9. listopadu 2005

Zpracoval : **mjr. Petr Sobotka**, telefon: 974 834 384

Ředitelství služby dopravní policie Policejního prezidia ČR

